

REDACȚIA
Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL
în Austro-Ungaria:
un an 20 cor. pe 1/4
10 cor.; pe 1/2 de an
10 cor.; pe 1 lună 2 cor.
în România și
București pe an:
40 franci.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

Abonamentele se plătesc în avans.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

15 Maiu.

Întâiu de toate nu mai există! El puțin nu sub semnul de până aici, care, în urma diferențării ce s'a operat între calendarul iulian și gregorian, s'a schimbat și el, așa că pe viitor va trebui să alegem între 2/15 mai și între 3/16 Maiu.

Pe care să-l alegem?

Bată o întrebare care pare că cum nici nu mai e actuală. Pentru grație conducerii naționale dela 1895 încoace a preținșilor „autorisați”, spiritul național este atât de scăzut, încât dacă nu vor fi arangiat aseară și nu vor freca diseară vre-un „salamander” tinerii dela Viena, nu știu cine va fi salvat cel puțin apăsătorul că ne mai gândim la mărtașă zi.

Așa dar' să nu discutăm când să s'erbăm, că și așa puțin vor țera, ci să ne dăm seama de cauzele care au produs starea actuală a dependenței noastre naționale, ca astfel să înțelegem isvorul relelor, să ne întindem îndrepta cel puțin pe viitor.

Isvorul — cine nu-l află îndată? Este nefericita de „crisă”. Și reul este fost numai că s'a făcut spărtură în cetatea tare de până atunci, în anunchiul de oameni cari luptau, ei nu s'a mai umplut golul... S'a dungă peste școala unui Slavici Brote, pentru a se face pat cald începilor lui Daianu și Coroianu. La ce să le mai trebuie celor din godă un Dr. Lucaciu, când Tilea e aproape?!...

S'au tot imblătit pe noi, până au silit să s'arim în picioare, să îndăm în Arad un ziar și piept să nem atât adversarilor naturali din aceste părți, cât să punem la locul și pe politicienii cari ajungând, până pe serăcia aia de „avere națională”, au crezut să supună și naștiencele, încât să nu ne mai gândim de cât cu creierii lui Dedu și nu simțim de cât cu inima lui Coroianu... Sturdza trădător. Aca-mia păcătoasă (pentru că premiase pea dlu Brote), trăească Ionaș, — programul celor rămași „la câmpie”, cum se laudau cu deosebită cândrie... Numai că uitaseră ce e pe drapel și se foloseau doar' prăjina lui — să lovească în frați. S'au mai dat apoi d'asupra „înfrățirea Arad” cu câte-va „trădări” mai urâte, așa că ei ne combat ală-tea cu Ungurii... În „autorisată”, bătrâna dela Brașov și în pamfle-tul timșorean apar articoli din aceiași gen ca cei din „Egytértés” și „Magyar Szó”...

Cu toate acestea, trebuie să con-știnăm o mare schimbare în bine: în publicația nu se mai alarmează împuscăturile acestea goale... Dr. Rațiu a fost silit să-l conce-ze pe Daianu și după-ce se va purta că nu pieri Românimea nici vicariatul dlu Hamsea, după ce n'a perit nici în urma căderii din anul trecut, poate va fi în

viitor mai cu rezervă față de arti-colii ce i-se trimit din „cancelaria” aradnă și astfel se vor înlătura unele din cauzele cari împart pe mulți amici în două tabere.

De altfel situația noastră actuală a caracterizat-o perfect un procuror din Cluj. Când s'a pornit adică goana s'elbatică împotriva studenților univer-sitari români din Cluj, ni se spune că un distins avocat român din Cluj și-a exprimat mirarea și repro-barea că procurorul a pornit o acum împotriva tinerilor. „Ce să facem, — a zis procurorul — trebuie să-l im-procesuăm, că azi ei fac politica va-lachă”...

Elogiile aceste maghiare pentru tinerii români sunt un titlu de mândrie, în același timp însă o mare rușine pentru bătrânii „autorisați”. Într'ade-văr, te întreb: Dacă n'ar fi fost cele câteva proteste ale tinerimii, ce se mai putea înregistra din mărutul nostru Ardeal?!...

Meargă tinerimea nainte cu in-sufletirea națională. În zelul ei să nu insulte însă — ca anul trecut câți-va vienezi la „salamander” — un sinod și pe episcopul ales, nici își aroage drept de a censura, a fi forul suprem între Români, caute și bătrânii a ne-tezi din drum lucruri și persoane cari înăspresc situația.

Vom ajunge astfel ca în viitor să ne putem închina memoriei celor cari au făcut pe 3/15 Maiu cu sufle-tele pline de evlavie, ear nu cu inimi îndurerate asupra cetei dintre frați.

Cursuri de științe administrative. Pro-iectul pentru înființarea cursurilor adminis-trative necesare mai ales n. tarilor, se va de-pune curând la biroul Dietei. Deocamdată se vor înființa 10 asemenea cursuri, în dife-rite părți ale țării. Notarii cari vor fi ter-minat aceste cursuri, vor avea drepturi deo-sebite de a înainta în ori care ramură a ad-ministrațiunii de stat ce se va introduce. Vor pute să fie deci solgăbirăi, fibirăi, protonotari etc. Cei cari nu sunt în prezent notari, nu vor pute să se înscrie la asemenea cursuri de cât numai având diplomă de maturitate.

Incompatibilitatea pare a fi o boală. Pentru că abia s'a terminat afscerea lui Ugron cu ovăsul, s'a anunțat alta în contra lui, pentru o fabrică ce a înființat cu ajutor de la stat și pentru niște grinzi ce a liferat statului. În același timp însă s'a făcut de-nunțare în contra lui Gajáry Odón, Lánczy L. și Münich Aurél, corifei guvernamentali... Numai acum se ex-plica faptul că mai alaltieri Gajáry condamna aspru goana pornită contra lui Ugron pe tema incompatibilității. Se temea și el că poate să-i vindă rândul.

Indrăsneală temerară. Cetim în „Apș-rarea Națională” din București următoarele: „O telegramă proaspătă din Viena zice: „Societatea ebraică din Londra invită gu-vernul englez să facă apel la Europa, cu privire la tratamentul Ovreilor din România, cerând ca România, conform tractatului din Berlin, să acorde Ovreilor toate drepturil-celdănești”. Nici mai mult nici mai puțin!

Ce privește sinistra! Arde satul ovreesc din Europa și satul românesc din Regat se pieptenă: Alianța israelită universală și filosemitii noștri... Focul e aprins acolo, de indignarea până la revoltă a popoarelor asupra neamului celui mai nerușinat din lume, ear' aci la noi, de însuși neamul acesta osândit de Dumnezeu spre greul pământului și care a aprins paie în capul nostru de ne vine să ne luăm câmpii, mai ales când vedem cu ochii sufletului îndurerat cum niște nefericiți compatrioți de ai noștri, din toate stările sociale, suflă din plămâni înverșunați boare spre mistuitorul părjol... Orbire prostească din partea noastră, dacă voiți, dar' grozav de îndrăzneț joc cu focul din partea Ovreilor... Vom fi orbi noi că nu înțelegem greșeala, pe care începem să o plătim scump, de a fi adunat de pe drumuri toate lepădăturile de Ovrei, dar' nesocotiți sunt acestia, când au făcut par'că jurământ să ne scoată din răbdări”...

Sporirea flotei austro-ungare.

Ziarele din Budapesta aduc știrea, că baronul Spaun amiralul flotei austro-ungare, a dat ordin deja și în fabrica de vapoare dela Pola s'a și început clădirea a trei încrușiătoare (cu turnuri) de răz-boiu Fie-care are o capacitate de 8000 tone și va fi provăzută cu tunuri de ca-libru mare și tragere repede.

După cele mai moderate aprecieri, cele trei vase de războiu vor costa cam 48 milioane coroane. Spaun după ce vasele vor fi gata, se va prezenta în delegațiunii cu fapte împlinite și acestea nu l vor pute denega votarea creditului necesar.

Autonomia catolică.

În cercurile politice din Budapesta se vorbește că acum și M. S. Monar-chul dorește să se înființeze autonomia catolică. Pentru a se împăca diferendul ce există între diferitele grupuri catolice, se crede că se va ajunge la un compro-mis, în sens ca și catolicii din Ungaria să primească o autonomie după felul cum se cărmulesc catolicii din Ardeal.

Influența autonomiei asupra adminis-trării averilor va fi deci mai mare decât se credea la început că se va per-mite. Totuși, nu va fi însă atât de ma-re, ca la protestanți.

Cardinalul Schlauch nu este străin de acest compromis. Szapáry Gyula, pe-ședintele congresului catolic a și convo-cat pe erii comisia de 12 a congresului catolic, spre a se sfătui.

Din Dietă.

— Ședința de la 14 Maiu. —

S'a terminat cu discuția asupra proiectului de lege a „contingentului de spirit”, făcându-se multă vorbă în-deosebi în jurul așa zisului §. al Seghedinului, care prevede adecă favoruri excepționale pentru fabricile de spirit din acel oraș, fabrici cari toate sunt în mâinile unui consorțiu de ovrei, între ei bancherul Kohner și Rosenbergh, deputatul guvernamental.

Rakovszky, președintele partidului poporal i-a și pișcat în vorbirea sa și a provocat astfel să vorbească Ovreii Mezey Moritz și Vészi József, cari au făcut mare senzație cu mărturisirea lor că da, sunt franc-masoni și află natural ca membrii acestei loge să aibă influență în politică.

Meszleny a denunțat că fabricile de spirit din Seghedin au contravenit legilor și au înșelat statul cu 1 1/2 milion fl., și totuși acum e vorba să li-se mai îngăduie un „contingent” care însemnează 180.000 fl. câștig, într'un condeiu.

Lupta opoziției a avut de altfel rezultat: a silit pe ministru să admită în lege restricțiuni pentru fabricile din Seghedin, restricțiuni cari însă rămân tot la discreția ministrului ca să le aplice în cazuri date. Se știe însă, că toate guvernele protejează pe Ovrei.

Tot în această ședință s'a discutat și proiectul privitor la regulamen-tarea bursei. Rakovsky a scos în evidență darea prea mică (2 fl.) ce se pune bursienilor. Va să zică și aici Ovreii sunt favorizați.

— Ședința dela 15 c. —

Se primește în a treia citire pro-iectul despre contingentul spiritului.

Se urmează cu discuția asupra proiectului despre contribuția bursei. Vorbește contra proiectului Bartha Odón aprobat de opoziție. El scoate în evidență moderațiunea cu care sunt puși la contribuție cei dela bursă. Veisz Berthold susține proiectul. Polónyi arată părțile slabe ale proiectului de lege, care nu e basat pe e-galitatea și unitatea la suportarea dă-rilor, princip proclamat la 1848. Fiind-că totuși proiectul însemnează un pas înainte în reglementarea bursei, declară că va vota pentru primirea proiectului de lege.

Din Delegațiunea austriacă.

În ședința dela 14 c. Dr. Slama, în numele tinerilor cehi, a finut un lung discurs, în care a atacat cu violență pe contele Goluchowsky, învinovățin-du-l că în loc de a susține cu toată tă-ria pe Badeni și Thun, cari dedeseră drepturi Cehilor, a intrigat contra lor, și pest' tot, că se amestecă în afacerile interne ale Boemiei.

Vorbind despre recenta vizită la Berlin a M. Sale, își exprimă regretul că în cercuri aproape de guvern vizita aceasta se comentează în chip ce poate să slă-bească bunel relațiuni cu Rusia. Con-statată că politica în Balcani a Austro-Ungariei s'a făcut așa de rău, că atât în Serbia cât și în Bulgaria n'avem nici un partid care să simpatizeze cu monarhia noastră.

Contele Goluchowsky a răspuns că cele ce tinerul ceh a zis despre ame-stecul său în afacerile interne, sunt pă-reri subiective. Cât despre acușarea că nu am năruit să avem în statele balca-nice partide care să simpatizeze cu noi

și pe cari să ne răzimăm, este din cauză că noi nici nu trebuie să căutăm acolo partide, ci bune relațiuni cu întreaga țară și numai pe baza aceasta s'a putut face „înțelegerea cordială” cu Rusia, asigurându-se astfel o pace și stabilitate în Balcani.

DIN ROMANIA

Alegerea din București.

Alegerea de senator, întemplată Duminecă, s'a petrecut în mijlocul unor mari tulburări. S'au întemplat și bătăi și s'au operat mai multe arestări.

Candidatul conservator, dl Sfetescu, a intrunit 896 voturi ear' dl Procopie Dumitrescu 564 voturi. Alegătorii înscriși erau 2469. Au votat așa puțin din cauza tulburărilor.

Deschiderea Sfântului Sinod.

Luni dimineață, după-cum am anunțat s'a deschis sesiunea de primăvară a Sfântului Sinod.

La oarele 10 dimineața s'a oficiat un Te-deum la Mitropolie de către I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, în prezența înalților prelați și a d-lui Dr. Istrati, ministrul cultelor.

După terminarea serviciului religios la mitropolie, înalții prelați, împreună cu dl ministru al cultelor, s'au dus în localul sfântului Sinod din curtea bisericii sfântului Dumitru.

Acolo dl ministru Istrati a dat cetire Mesagiului regal de deschidere a sfântului Sinod, apoi dl ministru plecă.

La ședința au luat parte toți înalții prelați, afară de I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Iosif Naniescu, care prin o telegramă, adresată sfântului Sinod, a anunțat că va sosi mâine dimineață Joi.

Sfântul Sinod a procedat apoi la alegerea comisiunii de petițiuni, a comisiunii pentru luarea socotelilor pentru luarea socotelilor societății tipografiei precum și comisiunea pentru cercetarea cărților bisericesti.

La oarele 12 ședința s'a ridicat, anunțându-se cea viitoare pe Joi, la oarele 2 după amiază.

Te Deum.

Duminecă, s'a celebrat un Te-Deum la biserica sf. Ilie (Calinderu) în onoarea căsătoriei Prințesei Maria de Grecia cu marele duce Mihailovici al Rusiei. au asistat: corpul diplomatic, dl Floresca, secretar general la externe etc.

FOIȚA „TRIBUNII POPORULUI.”

Cătana însurat.

(Snoavă).

În vremile mai de demult nu era cătania numai eacă așa, joc, cum e astăzi. Cine odată era luat cătană, trebuia să stea la stand până implinea câte doi-spre-zece ani, ba uneori și mai mulți. Așa era pe acea vreme, dar' cum s'a schimbat și în ale cătăniei, azi ești luat la cătane și de azi în trei ani ești slobod, te poți însura după lege și puțină grijă îi mai porți focului de cătanie.

Pe vremea aceea, când bieții feciori își mâncau toate zilele tineretelor cu cătănie, trăiau oare unde doi oameni de omenie și cu frica lui Dumnezeu. Bărbatul străduitor și muncitor; femeia harnică, curățică și plină de dragoste cătră maica biserică. Aveau ei numai un odor de prunc, de care tremurau că o să ajungă, deși numai singur la părinți, și el cătană și atunci ce o să se aleagă de el.—Mai vreau să mor, zicea femeia, decât să ajung acelea zile. Și dorul i-s'a implinit căci n'ajunse vremea când odorul ei de prunc trebuie să vină sub măsură, ci muri și fu înmormântată cu cinste. Rămaseră deci acum numai tatăl și pruncul; doi înși ca

Primejdia străinismului.

Ziarul naționalist „Apărarea Națională” publică un prim-articol, din peana d-lui V. A. Urechia, în care între altele, citim:

În porturile noastre, pentru încălecatul și descărcatul vaselor, sunt câteva mii de muncitori cu căca. De câțiva timp, lăcomia armatorilor a chemat și pe acolo muncitori străini, cari primesc a fi plătiți ceva mai ieftin. Până și în docurile statului, străinii concurează pe muncitorii români. Am adus eu însumi la guvernare reclamațiunile dela muncitorii români din Galați, contra unei asemenea stări de lucruri. De s'a luat ori nu vre-o măsură radicală, nu știu.

„Apoi nu e mai rea decât o colonișare, asemenea invasiunii anuale de muncitori străini? Colonistul rămâne în țeară, în țară cheltuește ceea ce câștigă. Muncitorul bulgar, sârb, armean, ungur, scoate banul din țeară, umplând pe 4—5 luni din an un gol artificialmente creat de lăcomia întreprinzătorilor, ori de neprevăderea guvernărilor.

„Și cât de dezastruos e acest gol, care om cu puțină cunoștință economică nu înțelege?”

„După cifrele oficiale, în 1899 au intrat în România 51.000 de muncitori. Cu ce s'a folosit țeara din această invasiune? Dacă numai câte 3 lei pe zi ar fi câștigat un muncitor din aceștia, încă numai pe 4 luni, au eșit din țeară mai multe milioane de lei!...”

„Nu era mai bine să rămână acești bani în punga țeranilor români?”

„Și ne plângem de criză! Să ținem din biata leafă leșinată a funcționarilor, ca să câmpim criza!...”

„Nu propunem să ne închidem în zidurile Chinei, să nu mai admitem străini în România; dar cerem să nu se ia pânea Românilor ca s'o dea străinului. Acolo unde Românul poate munci, să-i dăm preferință, chiar dacă materialmente s'ar părea că e câștig a-i substitui străini.

„Mai alaltă-erl, aflându-mă în gara Predeal, am văzut, că pentru a se conforma unor ordine din 1892, inteligentul polițaiu al gărei era în punctul de a opri intrarea în țeară a vr'o 10—12 italieni, tăetori de peatră. Apoi nu asemenea muncitori se substituiesc țeranului nostru, nu ei sunt acei muncitori periculoși pentru dezvoltarea noastră economică. Eu nu mă îndoiesc, că acestor bieți muncitori, de o cu totul altă muncă decât țeranul nostru, nu li-se vor face dificultăți.

„Cerem însă piedeci legale, dar nelăturabile, pentru a opri invasiunea acelor străini, cari iau pânea dela gura țeranului român.

Desigur, contra acestor străini să se ia măsuri, ear nu să se respingă propunerii cum a fost aceea a d-lui Al. Ciurcu!

Revista externă.

O iradee refușată. Atașatul Austro-ungar pe lângă ambasada din Constantinopol, Colonelul baron. Giesl, care avea să facă o călătorie în Armenia și Curdistan, i-s'a refușat iradea din partea înaltei porți. Ambasada Austro-ungară a protestat contra acestei refușări și a raportat marelui vizir că colonelul de Giesl și va face călătoria îndată și fără pretinsul consimțământ, făcând totodată poarta responsabilă pentru orice greutăți ce va întâmpina.

După o telegramă din Constantinopol, atașatul militar bar. Giesl a și plecat cu vaporul Lloydului „Aurora” la Trapezunt fără iradea sultanului. Pe când s'a trimis polițaii ca să impedeze plecarea, baronul Ungar „Taurus” al cărui comandant l'a îmbarcat pe o corabie și îndată a arborat steagul de răzbel aducându-l la „Aurora”.

Alt incident nu s'a întemplat.

Obstrucție în parlamentul italian. În ședința de ieri a Camerei socialistei extremi au făcut obstrucție, împedecând orice discuție. Ei cântau imnul lui Garibaldi ear' galeriile demonstau și ele. Președintele a fost silit să ridice ședința.

Revoluția în Spania e întărită de Carliști. Italia a refușat vânzarea a 25 mii de puști Wetterli, de oare-ce s'a descoperit că cei ce voiau să le cumpere erau Carliști.

La Saint Louis au avut loc huple sângeroase între greviști și poliție; din ambele părți s'au tras focuri.

Apel la Frații!

Românii din vechiul și istoric. l Chior pătrunși de spiritul timpului și fiind conșinși, că numai așa să pot feriți pe terenu' economic, dacă concentrându-și toate puterile în o societate pe acțiuni să vor ajutama împurmat precum au făcut și frații lor din alte părți.—au decis să înființeze un institut de credit și economii sub numele „Chiorana” cu un capital de 100.000 coroane.

Întru realizarea acestui scop suntem spriginiiți de unii dintre cei mai distinși fruntași din învecinatul Sălagiu, cari sub scriind prospectele ca fundatori au promis tot ajutorul posibil atât moral cât și material.

Acești vrednici bărbați sunt: Domnul Georgiu Pop de Băsești cunoscutul fruntaș al națiunii noastre, care cam de patru decenii a ostenit și jertfit mult pentru înaintarea economică și culturală a poporului român în genere, dar mai ales pentru a românilor din Sălagiu. Domnul Andrei Cosma

director executiv a băncii „Silvania” cărei conducere înțeleaptă și conșinșă numita bancă a ajuns la o înflorire curătoare. Domnul Dim. Itru Suciu director băncii Sălagiana sub a căruia conducere tinăra bancă a luat un avânt mult peste alți bărbați fruntași din sinul clerului și al mirenilor în prospect și participanți la constituțiunile noastre de până acum ținute pentru scop.

Terenul pentru proiectata bancă română este foarte avantajos pentru înființarea din ținutul Chiorului și în preponderență românească, și numai 100.000 români să pot folosi de proiectata bancă.

Afară de aceste Șomcuta mare este merită să fie sediul Chiorului inteligentă frumoasă, și este cea care ținne să fie ales de director executiv înființând bancă Domnului Nicolau Năsturel în Șomcuta mare, care ca o omniașitate în afaceri de bancă ne dă garanța atât morală cât și materială înființând bancă va fi condusă cu înțelepciune recerut atât în folosul acțiunii cât și a poporului avisat de a să folosească această bancă.

Lipsa unui astfel de institut în țeară este de mult simțită, pentru că poporul român din ținutul Chiorului astăzi este necesitat a recurge pe lângă dobândi creditele trebuincioase în țări străine, de unde pentru părțarea locului contractările împrumuturilor fac cu multe spese și pierdere de bani în unele locuri oamenii nostri și șicanași.

Cumcă nu se înființat mai de mult astfel de bancă în Șomcuta mare din lipsa de energie, să poate atribui, că ales lipsei de solidaritate, care har de acum să manifestă într-o măsură bucurătoare.

Inițiatorii și fundatorii subscrisor prospecte în conferința ținută la 16 noiembrie 1900 în Șomcuta mare, pentru de-a înființarea unui institut de economii în Șomcuta mare și pentru înființarea realizării acestui scop au înființat comitet executiv.

Din încredințarea acestui comitet executiv noi subscrișii cu tot respectul pe toți români, cari poartă la inimă speranța și înaintarea poporului pe cale economică și culturală să binevoiescă să ajutama la ajungerea scopului nostru scriind acțiuni cât de numeroase, cât mai virtușe, că ar fi de dorit ca și social să se ridice la suma 200.000 coroane.

Coalele subscrise și banii colectați în înțelesul proiectului, precum este pe dosul aceluia, sunt a se trimite dreptul institutului de credit și economii „Silvania” în Șimleul Silvaniei (Sălaj Somlyó).

Putem asigura pe toți acțiunile stimate frați, cari vor subscrie acțiuni „Chiorana” că în mâini bune și sigure

doi porumbel. Strop de femeie nu aveau la casă. Tatăl nu se judecă multă, ci-și însură pruncul.

La vr'o trei ani după aceasta eacă e cerut la măsură și pruncul nostru, care acum era un paltin de fecior de să tot privești la el. Mult nu-l cercară ci mi-l tuseră și puseră în rind cu feciorii, cari erau să plece la regiment încă a doua zi. Tata bietului fecior își frângea mâinile și-și smulgea părul de amărit, dar' numai în zădar, căci feciorul fu dus și mai știe Dumnezeu întoarcesc-o oare-când ori nu!

Soția feciorului, deși nu era cunnată cu el, totuși nu se mărită după altul, ci așteptă până trecură cei doi spre-zece ani; dar' feciorul nici atunci nu veni. Mai așteptă încă opt, ca să fie douăzeci, dar' nici atunci n'auzi de niciiri nici o veste măcar de soțul ei. Cugetând deci că a murit, se hotărî să se mărite; tata feciorului încă nu se împotrivi, ba îi făgădui și puțină zestre și se dete platnic că va face însuși nunta pe cheltuiala lui.

Era într'o Duminecă. La casa omului nostru nunta și veselia curgea în voie bună, dar' deși toți își petreceau, cum voiau: totuși el din când în când eșia afară, plângea ca pruncul cel mic apoi ștergându-și lacrimile, ear' intră în lăuntru și mai închina și el câte cu un păhărel. Dela o vreme intru atâta îl cuprinsese dorul după

feciorul său, încât numai puté sta de fel în acea veselie șgomotoasă. De amărit nu știa ce să facă! Își luă furca și grebla — deși era Duminecă — și se înduse la câmp afară să-și plângă nevăzut de nimenea amarul vieții.

Abia însă își luase furca în mână din locul unde se pusese să odihnească puțin, după ce ajunsese la câmp, și eată că se ivește aci naintea lui, ca din senin, un fecior sdravăn îmbrăcat coala ca toate cătănele și-i zice:

— Bună ziua moș bătrân,
Ce strângi Dumineca fân?

Omul nostru de necăjit nici nu se uita la el, ci adunând mai departe la fân, îi zice — nici privindul, iară și pe același ton:

— Taci cătană împărătească
Și te du în drumul tău,
Că nu string de dorul tău
Ci strâng de-a pruncului meu.

Cătana, care nu era altul de cât feciorul celui ce strângea fân, încă nu se puté prinde bine de tată său; cugetă deci să-l cheme acasă, să vadă unde locuiește, și numai dacă va vedea și va cunoaște casa, numai atunci să-i spună că el e feciorul lui, deci îi zise:

— Alelei, măi moș bătrân
Nu este n satul tău vin?

Bătrânul îi răspunde:

— Ba este chiar în casa mea
Că se mărită noră-mea.

Cătana îi roagă să meargă să-și ia casa, zicându-i:

— Alelei, moș bătrân
Lasă furca și grebla,
Hai arată-mi casa ta.

Bătrânul aruncă furca și grebla și umăr și pleacă cu cătana către sat. Cătana își batea ca a celui ce e pe moșă, des, când își văzu casa plină de mireni și femeia cu mirele lângă ea. Se stăpâni și intră cu bătrânul umăr la umăr în binețe nuntășilor se așeză pe un pahar de vin și-i zise:

— Sănătos cătana nost
Nu i bea un pahar de vin?

Cătana răspunde:

— Ba s'au acela l'oi bea
Că-i dela nevasta mea.

Femeia văzându-și bărbatul, nu face de bucurie, ci se bocea în gură și zicea:

— Bătu-m'ar Dumnezeu,
De lucrul ce am făcut eu,
C'asta-i bărbatu meu.

Dar bătrânul cum săria și se dădea de cugetal că e acum fecior de na alta! Avea de ce.

ECONOMIE

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe pietea cotesc în coroane și după 50 chilogramar' nu ca și până acum, după majoritatea (100 chilogramme).

Prețurile dela 15 Maiu n. In Arad:

Grăul cel mai bun . . . cor.	7.30
Cucuruz	5.10
Săcară	5.70
Orz	5.20
Ovăș	4.40

Cursul pieții din Arad.

Hărtie-monetă română	Cump. n. 9-48	vech.
Lire turcești		
Imperiali (15 R. sur)		18.90
Ruble rusești 100 a		126.—
Galbeni		5.58
Napoleon-d'or		9.48
100 Marce germane		58.50
Livre sterling		11.50

Spirit:

Spirit rafinat; cu toptanu	
" " cu micu	
" brut cu toptanu	
" " cu mic	

Porci:

(Piata Steinbruch)

Ungari; greutate:	
bătrâni 380—400 kg.	52—54 cr.
tineri 320—390	" 55—56 "
" 250—320	" 54—55 "
" până 250	" 51—56 "
mijlocie 240—260	" — "

Două cărțile ni-au sosit la redacție: 1. „Cântecul lui Adam când l'au scos din rai și alte versuri frumoase, păstrate din bătrâni și acum pentru întâia dată date în tipar”. 2. „Infocata și nenorocita dragoste a lui Filarot și Antusei, o povestire foarte frumoasă în versuri păstrată din bătrâni”.

Manuscrisele originale ale ambelor cărțile se află la Academia-Română din București, dăruite de editorul. — Au apărut de curând amândouă în editura „Librăriei Ciurcu în Brașov”, de unde se pot comanda cu 12 cr. exemplarul.

Din „Noua Revistă Română”, a cărei prospect și apel l'am dat, după-cum am înregistrat deja și sumarul celor două numere dintâiu, a apărut numărul 4, cu următorul cu prins bogat:

Cronica politică: Stavri Predescu: Partidele noastre politice. — Sp. H. ret, St. Hepites, E. A. Pangrați, D. Emmanuel, N. Coculescu, C. Miculescu, D. Mirăscu, D. Bungețianu, G. Tzitzeica, M. Ianculescu: Proiect de lege pentru introducerea călindarului apusean drept călindar al statului în viața civilă. (Memoriu justificativ). — **Etnografie:** Gustav Weigand: Românii din Serbia și din Bulgaria-apuseană. — **Literatură:** G. Coșbuc, Elementele literaturii populare. — D. Teleor: Anton Pann (schitk). — **Pedagogie:** N. Vaschide: Introducerea la studiul aplicațiilor pedagogice ale cercetărilor psihologiei experimentale. — **Miscarea literară și științifică:** Ioan Slavici: Vatra din Slatina. — Ateneul din Bacău. — „Călindarul Poporului”. — Imaginația și felurile ei la copiii (conferință ținută la școala normală de institutele din Iași).

Suplimentul I.: Din Bucovina. — Suplimentul și legea învățământului secundar, de N. Em. Teohari, directorul gimnasiului părăsită. — Panait Zosin: Dulci și amare, poesii. — N. Vaschide și Van Melle: O

nouă ipotesă asupra naturii condițiilor fizice ale odoratului. — Notițe bibliografice.

Suplimentul II.: Ca la noi la nimeni... „De Sfântul Il'e”, de Victor Bogdănescu. — Iubire (poesie), de Ioan Petrovici — În închisoare, de Iancu Horia. — Scrisoare (poesie), de Nirvan. — Calătoria din nuntă, de Sprin S. Hasnaș. — Tristete, Lebăda (poesii), de D. Karr. — Discursul unui ambasador chinez. — Ateneul român.

In atențiunea domnilor învățători români. *Aducem la cunoștința domnilor învățători de la școlile populare, că Inaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică cu datul de 26 Martie 1900 Nr. pres. 1070 a aprobat manualul „Geografia pentru școlile populare întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă pentru clasele III. și IV., de Vasilie Goldiș, profes. gimnas.”*

In legătură cu aceasta anunțăm pe domni învățători, că tocmai acum a esit de sub tipar și partea a doua din Geografia lui Vasilie Goldiș.

Ambele părți se pot procura de la **Librăria editoare Ciurcu în Brașov, precum și de la toate librăriile din patrie.**

Bibliografie. Au apărut și ni-s-au trimis următoarele două cărțile: **Micul Legendar**, ilustrat cu icoane pentru școlile primare, de Ioan Truiculescu, învățător. Pentru anul al III-lea. Ediția VI. Prețul: 60 bani (filari). Se poate procura dela autor în B. Lippa. — „Povestiri și anecdote populare”, de Domețiu Dogariu, inv. dirig. la școala element. capitală din Satulung. Broșura aceasta e Nr. 10 „Din literatura populară”, editată de Tipografia „Aurora” A. Todoran în Gherla. Prețul 20 filari și se poate procura dela numita tipografie.

Din „Biblioteca Noastră”, ridicată cu multă pricepere și îngrijire de dl Enea Hodoș, profesor la institutul preparandial din Caransebeș, au mai apărut de curând și ni-s-au trimis următoarele broșurele:

Nr. 29. „Balade populare”, opt la număr, alese din poesile marelui nostru V. Alexandri;

Nr. 30. „Comoara”, „Capra cu șapte iezi”, două piese teatrale pentru copii, de N. Băiaș;

Nr. 31. „Două Novele”, de I. Slavici și A. Vlahuță.

Ca și cele de până acum, toate trei aceste din urmă broșurele ale „Bibliotecii Noastre” din Caransebeș — și ca tehnică, și ca cuprins sunt niște lucrări minunate, plăcute și folositoare pentru ori-și-care om cu carte. Îndeosebi însă pentru școlarii mai înaintați. Ar fi un păcat să lipsească din casa fiecărui cărturar cu familie, dar mai virtos din bibliotecile noastre.

Fiecare exemplar se vinde cu 14 cr. (28 fil.) și se poate procura dela directorul numitei bibliotecii, E. Hodoș în Caransebeș.

Tipografia
„Tribuna Poporului”
 aranjată fiind cu material nou
 primește spre executare:
 Tipărituri, Cărți, Ori-ce
 de hancă, Broșuri, tipărituri.
 Invitări, Anunțuri funebre, etc.
 Cele mai moderate prețuri!!

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului”

următoarele opuri:

- 1.) „Calendarul nostru” — pe 1900. prețul — — — — — cor. — .60 fil.
- 2.) „Amicu Poporului” — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul — — — — — „ 1.— ”
- 3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul — — — — — „ 2.— ”
- 4.) „Judecătorile cu jurații” — de Teodor V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ —80 ”
- 5.) „Libertatea” — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ 2.— ”
- 6.) „Principiile politice”, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — prețul — — — — — „ 4.— ”
- 7.) „Caractere morale” — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. Prețul. — — — — — „ 2.50 ”
- 8.) „Războiul pentru neatârare” și „Povestea unei coroane de oțel” ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului „ 1.20 ”
Prețul „Coroanei” — — — — — „ 1.60 ”
- 9.) „Din vremuri apuse” — de Judita Secula nasc. Truția — prețul — — — — — „ 1.— ”
- 10.) „Vieritul” — de Petru Vancu, prețul — — — — — „ 1.— ”
- 11.) „Teoria Dramei” — de Dr. Iosif Blaga. Prețul: — — — — — „ 3.60 ”
- 12.) „Juvenilia” — de Sextil Pușcariu. Preț: — — — — — „ 1.60 ”
- 13.) „Cuvântări bisericesti” — traduse de Ioan Genț. Preț. — — — — — „ 5.— ”
- 14.) „Pribeag” — de Ioan Iosif Sceopul, preț — — — — — „ 1.50 ”
- 15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul — — — — — „ 1.20 ”
- 16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom” (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase priceșne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comanda să se mai adauge de fiecare op 10 filari spese postale.